

Pengeinstitutternes regnskaber 1. halvår 2008

Konklusioner

- Resultat før skat er faldet betydeligt i forhold til halvåret før - mere end halveret.
- Stort fald i kursregulering af værdipapirbeholdninger mv.
- Nedskrivninger på udlån er steget mærkbart, dog fra et meget lavt niveau.
- Roskilde Bank bidrager betydeligt til sektorens nedskrivninger i 1. halvår 2008 - i alt 3,5 mia. kr. mod 1,9 mia. kr. i de øvrige institutter.
- Udlånsvæksten er fortsat høj - men aftagende i forhold til tidligere.
- Pengeinstitutternes indlånsunderskud er 545 mia. kr. - en stigning på mere end 100 mia. kr.
- Nettogæld til andre kreditinstitutter og centralbanker udgør 575 mia. kr. - en stigning på 177 mia. kr.
- Solvensprocenten er steget, men pga. nye regler vanskeligt at sammenligne i forhold til året før.

Tabel 1

Pengeinstitutternes regnskaber 1. halvår 2007-2008 (foreløbige tal)

Mio. kr.	Gruppe 1-3 i alt		
	1.halvår 2007	1.halvår 2008	Ændring i %
Resultatposter (uddrag)			
Netto renteindtægter	20.005	25.293	26,4%
Udbytte af aktier mv.	1.187	823	-30,7%
Netto gebyrindtægter	9.652	9.718	0,7%
Netto rente- og gebyrindtægter	30.844	35.835	16,2%
Kursreguleringer	5.434	50	-99,1%
Udgifter til personale og administration	20.518	23.374	13,9%
Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender m.v.	-626	5.464	
Resultat af kapitalandele	5.724	4.089	-28,6%
Resultat af aktiviteter under afvikling		1.915	
Resultat før skat	22.158	9.263	-58,2%
Balanceposter (uddrag)			
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	605.355	741.914	22,6%
Udlån	1.968.653	2.271.760	15,4%
Obligationer	688.693	865.631	25,7%
Aktier m.v.	34.280	47.339	38,1%
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	1.003.462	1.317.290	31,3%
Indlån	1.530.926	1.726.355	12,8%
Udstedte obligationer	462.807	514.828	11,2%
Egenkapital i alt	228.383	241.785	5,9%
Balance	3.864.351	4.652.110	20,4%
Garantier m.v. i alt	563.207	580.316	3,0%
Andre eventualforpligtelser i alt	169.292	166.914	-1,4%
Udvalgte nøgletal (institutniveau)			
Solvensprocent	13,09	14,25	
Kernekapitalprocent	9,76	10,93	
Halvårets egenkapitalforrentning før skat	10,13	3,80	
Indtjening pr. omkostningskrone	2,03	1,37	
Akkumuleret nedskrivningsprocent	0,59	0,66	
Halvårets nedskrivningsprocent	-0,02	0,21	
Udvalgte nøgletal (koncernniveau)			
Solvensprocent	10,80	12,69	
Kernekapitalprocent	7,90	9,46	

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet

Tabelanmærkninger: Tallene fra resultatopgørelse og balance er instituttal (ikke koncerntal). Posten "Egenkapital" indeholder halvårets indtjening efter skat. Posten "Resultat af aktiviteter under afvikling" på 1,9 mia. kr. vedrører Roskilde Bank. Posten indeholder tab ved afhændelse af bankaktivitet, hvor aktiver måles og reguleres til "overdragelsesværdier".

1. Resultatposter

Det er især uroen på de finansielle markeder, som påvirker institutternes kursreguleringer, men også større nedskrivninger på udlån, der forårsager den betydelige nedgang i nettoindtjeningen.

Resultat før skat er samlet for pengeinstitutterne i gruppe 1-3¹ faldet med 11 mia. kr. (58 pct.) i forhold til 1. halvår året før, fra 22,2 til 9,3 mia. kr. Resultat tilbagegangen er sket i alle grupperne², med størst tilbagegang i de mellemstore institutter i gruppe 2. Det er især Roskilde Bank i gruppe 2, som bidrager negativt. Udover store nedskrivninger, jf. nedenfor, fører Roskilde Bank også særlig post vedrørende tab på skift i regnskabspraksis, hvor aktiver er reguleret til overdragelsesværdier. Se også tabel 2 for en fordeling af regnskabsresultaterne på grupper.

Nettorenteindtægterne er steget med 5,3 mia. kr. i forhold til 1. halvår året før, fra 20 til 25,3 mia. kr. Baggrunden er væksten i udlånsvirksomheden, som er steget godt 15 pct. år/år. Den generelle rentemarginal er steget en anelse.

Nettogebyrindtægterne er steget svagt (0,7 pct.) i forhold til 1. halvår 2007. Nettogebyrindtægterne udgør således 9,7 mia. kr. Gebyrindtægterne fra værdipapirhandel og depoter udgør størstedelen på 39 pct.

De samlede kursreguleringer er faldet fra 5,4 mia. kr. i første halvår 2007 til 50 mio. kr. i 1. halvår 2008. Kursreguleringer indeholder både værdiregulering af udlån, værdipapirbeholdninger, valuta, afledte finansielle instrumenter og finansielle forpligtelser mv. Det er især kursregulering af værdipapirbeholdninger, som bidrager til den negative udvikling.

Omkostningerne til personale og administration er steget med 2,9 mia. kr. (14 pct.) for sektoren samlet set i forhold til 1. halvår året før, fra 20,5 mia. kr. til 23,4 mia. kr.

Pengeinstitutterne havde netto nedskrivninger på udlån for 5,4 mia. kr. i 1. halvår 2008, hvilket er en stigning på 6 mia. kr. i forhold til 1. halvår året før, hvor pengeinstitutterne tilbageførte 0,6 mia. kr. Nedskrivninger for 3,5 mia. kr. i 1. halvår 2008 kan alene henføres til Roskilde Bank.

Resultat af kapitalandele, dvs. resultat af bank-, forsikrings- og realkreditdrift i datterselskabsform, er faldet med 1,6 mia. kr. i forhold til 1. halvår 2007, fra 5,7 mia. kr. til 4,1 mia. kr. i 1. halvår 2008.

2. Balanceposter

Udlånet, eksklusive udenlandske datterbanker, er for alle grupper steget - for sektoren som helhed med 303 mia. kr. (15 pct.) fra ultimo 1. halvår 2007 til ultimo 1. halvår 2008. Udlånvæksten er størst i gruppe 3 med en vækst på 25 pct. Den samlede udlånsvirksomhed i pengeinstitutterne, eksklusive udenlandske datterbanker, udgør 2.272 mia. kr. efter 1. halvår 2008.

Indlånet er steget med 195 mia. kr. (13 pct.) siden 1. halvår 2007. Der er et voksende indlånsunderskud (indlån i forhold til udlån) i alle 3 grupper.

---

¹ De 105 gruppe 1-3 pengeinstitutter tegner sig for ca. 99 pct. af den samlede balancesum i danske pengeinstitutter. Gruppe 1 består af pengeinstitutter med en arbejdende kapital på mindst 50 mia. kr. Gruppe 1 indeholder de 5 største pengeinstitutter.

Gruppe 2 består af pengeinstitutter med en arbejdende kapital mellem 10 mia. kr. og 50 mia. kr. Gruppe 2 indeholder de 12 næststørste pengeinstitutter.

Gruppe 3 består af de resterende pengeinstitutter med en arbejdende kapital over 250 millioner kroner. Gruppe 3 indeholder 88 institutter.

Se Finanstilsynets hjemmeside www.finanstilsynet.dk for institutfordelingen på de respektive grupper.

² Også i gruppe 4 er nettoindtjeningen faldet i 1. halvår 2008.

En større del af udlånsvirksomheden finansieres af udstedte obligationer, 515 mia. kr. mod 463 mia. kr. året før - en vækst på 11 procent. Udstedelsen sker i hovedsagen i gruppe 1 institutter.

I tabel 2 nedenfor er regnskaberne fordelt på grupperne 1-3.

Tabel 2

Pengeinstitutternes regnskaber 1. halvår 2007-2008, fordelt på gruppe 1-3 (foreløbige tal)

Mio. kr.	Gruppe 1			Gruppe 2			Gruppe 3		
	1.halvår 2007	1.halvår 2008	Ændring i %	1.halvår 2007	1.halvår 2008	Ændring i %	1.halvår 2007	1.halvår 2008	Ændring i %
Resultat poster (uddrag)									
Netto renteindtægter	12.208	16.294	33,5%	3.665	4.322	17,9%	4.035	4.677	15,9%
Udbytte af aktier mv.	834	517	-38,0%	100	122	22,2%	249	184	-26,1%
Netto gebyrindtægter	6.516	6.816	4,6%	1.551	1.417	-8,6%	1.570	1.485	-5,4%
Netto rente- og gebyrindtægter	19.557	23.627	20,8%	5.316	5.861	10,3%	5.854	6.346	8,4%
Kursreguleringer	3.479	-94	-102,7%	708	-70	-109,9%	1.251	220	-82,4%
Udgifter til personale og administration	12.960	14.860	14,7%	3.377	3.689	9,2%	4.103	4.825	17,6%
Nedskrivninger på udlån	-413	1.188		-104	3.936		-112	339	
Resultat af kapitalandele	4.958	3.587	-27,7%	390	11	-97,2%	374	491	31,3%
Resultat af aktiviteter under afvikling					1.915				
Resultat før skat	15.655	11.264	-28,0%	3.060	-3.807	-224,4%	3.412	1.813	-46,9%
Balance poster (uddrag)									
Tilgodehavender hos kreditinstitutter	501.008	663.952	32,5%	65.359	43.140	-34,0%	38.161	34.822	-8,7%
Udlån	1.529.685	1.742.466	13,9%	241.263	286.617	18,8%	193.793	242.683	25,2%
Obligationer	565.773	726.638	28,4%	83.771	96.635	15,4%	38.979	42.357	8,7%
Aktier m.v.	12.843	28.843	124,6%	5.804	4.887	-15,8%	15.413	13.610	-11,7%
Gæld til kreditinstitutter	751.410	1.044.151	39,0%	168.059	176.787	5,2%	82.061	96.352	17,4%
Indlån	1.195.606	1.333.530	11,5%	169.383	196.298	15,9%	162.762	196.527	20,7%
Udstedte obligationer	444.072	485.859	9,4%	15.762	25.799	63,7%	2.973	3.170	6,6%
Egenkapital i alt	150.794	161.441	7,1%	29.265	26.112	-10,8%	47.752	54.237	13,6%
Balance	3.118.245	3.806.376	22,1%	425.987	473.783	11,2%	313.952	371.956	18,5%
Garantier m.v. i alt	386.895	441.016	14,0%	76.818	60.404	-21,4%	96.242	78.896	-18,0%
Andre forpligtelser i alt	150.227	142.151	-5,4%	10.057	10.171	1,1%	8.959	14.592	62,9%
Udvalgte Nøgletal (institutniveau)									
Solvensprocent	12,76	14,72		11,51	9,96		15,90	16,52	
Kernekapitalprocent	9,15	10,89		8,54	8,00		13,55	13,76	
Halvårets egenkapitalforrentning før skat	10,52	6,98		10,57	-13,35		7,87	3,43	
Indtjening pr. omkostningskrone	2,14	1,65		1,82	0,76		1,86	1,33	
Akkumuleret nedskrivningsprocent	0,42	0,37		0,84	1,96		1,32	1,28	
Halvårets nedskrivningsprocent	-0,01	0,08		-0,05	1,11		-0,02	0,11	

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet

Tabelanmærkninger: Se også anmærkning til tabel 1. Sammenligningstallene i grupperne er opgjort på grundlag af ny gruppefordeling for 2008.

Det skal bemærkes, at f.eks. stigningen i omkostninger til personale og administration i gruppe 3 (sammenlignet med gruppe 2) især er påvirket af nystartede pengeinstitutter samt få specialbanker. Det samme gælder i nogen udstrækning udlånsvæksten.

3. Nøgletal

I tabel 3 herunder følger nøgletal for pengeinstitutter i femårsoversigt. Nøgletallene er vist på både institutniveau og koncernniveau.

Tabel 3

Pengeinstitutternes nøgletal 1. halvår 2004-2008, beregnet som vægtet gennemsnit (foreløbige tal)

Institutniveau	Gruppe 1-3 i alt				
	2004	2005	2006	2007	2008
Solvensprocent	13,30	12,70	12,40	13,09	14,25
Kernekapitalprocent	10,50	10,10	9,50	9,76	10,93
Halvårets egenkapitalforrentning før skat	9,40	12,20	10,60	10,13	3,80
Halvårets egenkapitalforrentning efter skat	6,70	9,30	8,10	8,33	2,57
Indtjening pr. omkostningskrone	1,74	1,94	1,98	2,03	1,37
Renterisiko	1,60	2,50	1,90	1,84	1,76
Valutaposition	6,00	7,90	7,70	12,39	9,94
Valutarisiko	0,10	0,10	0,20	0,34	0,67
Udlån plus nedskrivninger herpå i forhold til indlån	104,80	110,40	122,00	128,61	132,52
Overdækning i forhold til lovkrav om likviditet	201,90	172,20	116,20	121,73	106,45
Summen af store engagementer	123,00	155,10	166,40	135,61	120,99
Akkumuleret nedskrivningsprocent	2,00	1,20	0,80	0,59	0,66
Halvårets nedskrivningsprocent	0,10	0,00	-0,03	-0,02	0,21
Halvårets udlånsvækst	9,10	15,90	13,90	15,72	7,17
Udlån i forhold til egenkapital	6,80	7,90	8,70	8,66	10,03
Koncernniveau	2004	2005	2006	2007	2008
Solvensprocent	10,60	9,50	10,00	10,80	12,69
Kernekapitalprocent	8,10	7,20	7,50	7,90	9,46
Halvårets egenkapitalforrentning før skat	9,90	11,40	11,40	10,74	6,47
Halvårets egenkapitalforrentning efter skat	7,00	8,50	8,30	8,36	4,80
Indtjening pr. omkostningskrone	1,70	1,82	1,90	1,85	1,48
Renterisiko	1,50	2,90	1,60	2,12	1,77
Valutaposition	6,70	8,70	6,90	11,72	9,82
Valutarisiko	0,10	0,10	0,30	0,35	1,54
Overdækning i forhold til lovkrav om likviditet	195,70	139,60	103,90	98,81	85,10
Summen af store engagementer	138,20	178,80	178,30	150,12	142,45
Akkumuleret nedskrivningsprocent	1,40	0,70	0,60	0,38	0,41
Halvårets nedskrivningsprocent	0,00	0,10	0,00	-0,01	0,08
Halvårets udlånsvækst	6,40	14,40	9,50	11,41	3,87
Udlån i forhold til egenkapital	13,50	15,80	15,90	14,88	15,33

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet

Tabelanmærkninger: Nøgletallene er gennemsnitsnøgletal beregnet som et vægtet gennemsnit. Nøgletallet "Halvårets udlånsvækst" tager afsæt i udlånet primo året, hvorimod beregning af udlånsvækst i tabel 1 måler væksten i udlånet siden 1. halvår året før - å/å.

Pr. 1. januar 2007 blev nye solvensregler (også kaldet Basel II) implementeret, herunder ny kapitaldækningsbekendtgørelse. 2007 har imidlertid virket som et overgangsår, hvor institutterne har indberettet efter de gamle regler. Indberetning fuldt ud efter de nye regler sker således først i 2008, hvilket kan vanskeliggøre en sammenligning af solvensnøgletallene (solvens- og kernekapitalprocent). Solvens- og kernekapitalprocent opgøres som henholdsvis basiskapital og kernekapital i forhold til risikovægtede aktiver. De nye regler bevirker, at institutternes risikovægtede aktiver især på creditsiden indgår efter nye principper, der i højere grad end tidligere skal afspejle den bagved liggende kreditrisiko på udlånet. Det betyder f.eks. at udlån med lav risiko for misligholdelse også opnår en lavere risikovægt, og dermed et lavere kapitalkrav, efter de nye regler.

Pengeinstitutsektorens solvens- og kernekapitalprocent er steget både på institutniveau og på koncernniveau. De nye regler må formodes at have bidraget til stigningen.

Blandt andre nøgletal ses, at indtjening pr. omkostningskrone er faldet for sektoren samlet set. Det samme er egenkapitalforrentningen. Finanstilsynet opdaterer halvårets nøgletal i femårsoversigt fordelt på grupper og de enkelte institutter i nøgletalsdatabasen på Finanstilsynets hjemmeside.